

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/170/2023
Identifikačné číslo spisu:	8122200862
Dátum vydania rozhodnutia:	28.11.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Bajánková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:8122200862.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Bajánkovej a sudcov JUDr. Jozefa Kolcuna, PhD. a JUDr. Eriky Zajacovej, v spore žalobcu: Bc. C. X., nar. X. X. XXXX, bytom F. Z. XXX, zastúpeného: JUDr. Igor Šafranko, advokát, Svidník, Sovietskych hrdinov 163/66, IČO: 31 954 448, proti žalovanému: UniCredit Leasing Slovakia, a.s., Bratislava, Šancová 1/A, IČO: 35 730 978, zastúpenému: advokátska kancelária 4LEGAL, s.r.o., Pezinok, Žarnovických 6155/19, IČO: 55 844 626, o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, ktorý sa viedol na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 11Csp/7/2022, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1Co/Csp/22/2022 zo dňa 8. 11. 2022, takto

rozhodol:

Dovolanie žalovaného z a m i e t a.

Žalobcovi priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania v celom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 11Csp/7/2022 - 107 zo dňa 20. mája 2022 určil, že úver z kúpnej/leasingovej zmluvy č. 5190 7577, zo dňa 17. 7. 2008 je bezúročný a bez poplatkov (prvý výrok), určil, že žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (druhý výrok), žalobu o určenie neprijateľných zmluvných podmienok vylúčil na samostatné konanie (tretí výrok).

1.1. Rozhodnutie právne odôvodnil § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 100 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, § 1 ods. 1, § 2 písm. a), b), c), d), § 3 ods. 1, 2, § 4 ods. 1, 2, § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“).

1.2. Vychádzal zo zistenia, že dňa 17. 7. 2008 bola uzavretá formulárová kúpna/leasingová zmluva č. 5190 7577 medzi žalovaným ako prenajímateľom a žalobcom ako nájomcom, jej predmetom bola kúpa/nájom konkrétneho motorového vozidla za predbežnú kúpnu cenu 395.800,- Sk (13.138,15 eur) s financovanou hodnotou 356.220,- Sk (11.824,34 eur). Dohodnutých bolo 60 leasingových splátok vo výške 1,8811 % z kúpnej ceny. Výčíslené boli celkové náklady vo výške 450.330,- Sk (14.948,22 eur). V zmluve je uvedená tiež ročná úroková sadzba 9,73 %, RPMN 10,13 % a priemerná RPMN 12,5 %.

Záverečná časť zmluvy sa týka poistenia, v nej sa konštatuje, že poistenie je dohodnuté pri podpise zmluvy, nasledujú jednotlivé kolónky na rôzne druhy poistenia (bez možnosti poistenie odmietnuť), pričom krížikom je označené havarijné poistenie a povinné zmluvné poistenie. Na konci zmluvy sa uvádza, že jej neoddeliteľnou súčasťou sú obchodné podmienky (ďalej len „OP“) žalovaného pre finančný leasing motorových vozidiel. Dňa 17. 7. 2008 účastníci podpísali aj dodatok č. 1 k OP prenajímateľa pre finančný leasing motorových vozidiel pre spotrebiteľov, v ňom v bode 5 písm. c) sa uvádza, že akékoľvek reklamácie predmetu lízingu je možné uplatňovať na adrese dodávateľa uvedenej v záhlaví leasingovej zmluvy a akékoľvek reklamácie alebo sťažnosť je leasingový nájomca oprávnený uplatňovať v mieste sídla leasingového prenajímateľa v Bratislave, Plynárenská 7/A. Doložený bol aj splátkový kalendár k predmetnej leasingovej zmluve, ten však nie je podpísaný žalobcom. Obsahuje rozpis 60 splátok - poslednej 5. 7. 2013 po 7.445,55 Sk a ich členenie na istinu a úrok a navyše je pri každej splátke uvedené aj havarijné poistné mesačne 858,- Sk a poistné z povinného zmluvného poistenia 319,01 Sk, takže celkovo mesačne mal žalobca uhrádzať 8.623,- Sk. Žalovaný pripojil tiež údaje použité pre výpočet RPMN, a to mesačnú splátku 7.445,55 Sk, finančnú hodnotu 356.220,- Sk, 60 splátok, ročnú úrokovú sadzbu 9,73 % a v tomto rozpise je uvedená aj suma 1.190,- Sk, ako predajná cena s DPH a suma 2.380,- Sk ako paušálna náhrada nákladov za spracovanie zmluvy (č. 1. 61).

1.3. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že aj pri spotrebiteľských úveroch, ktoré boli poskytnuté za predchádzajúceho právneho predpisu, t. j. zákona č. 258/2001 Z. z., má spotrebiteľ oprávnenie podať žalobu o bezúčnosť a bezpoplatkovosť úveru s poukazom na § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z., a to znamená, že ide o žalobu podľa § 137 písm. d) CSP, pri ktorej sa nevyžaduje preukázanie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, ako je to pri § 137 písm. c) CSP,

1.4. Skonštatoval, že zmluva o spotrebiteľskom úvere nemusí byť uzavretá len v jednom dokumente, a teda jej súčasťou môžu byť aj ďalšie listiny. To však platí za predpokladu, že v samotnej zmluve o spotrebiteľskom úvere bude jasný odkaz na konkrétne ustanovenia OP, aby spotrebiteľ mohol presne zistiť, kde sa nachádza každá z povinných informácií, ktoré neboli uvedené priamo v úverovej zmluve. Tento záver vyplýva z rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15, na ktorý poukázal sám žalovaný. V predmetnej zmluve však chýba adresa predávajúceho na uplatnenie reklamácie a sťažnosti a hoci súčasťou zmluvy sú aj OP žalovaného, pri obligatórnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ak táto nie je uvedená v zmluve, musí byť v nej odkaz na konkrétne ustanovenie OP, v tomto prípade na dodatok č. 1 k OP bod 5 písm. c), čo však splnené nebolo. Je to logické aj preto, že OP sú často písané (napokon aj v tomto prípade) drobným písmom, neprehľadne a vo veľkom objeme, a preto nemožno požadovať od spotrebiteľa, aby sám vyhľadával v takýchto listinách každú povinnú náležitosť zmluvy. Za opodstatnené súd prvej inštancie považoval aj tvrdenie žalobcu o absencii ďalších povinných náležitostí zmluvy, a to konečnej splatnosti úveru a tiež výšky a splatnosti mesačnej splátky. Žalovaný sa bránil tým, že tieto náležitosti boli uvedené v splátkovom kalendári (čo je pravda), ale splátkový kalendár nemožno považovať za súčasť zmluvy. V zmluve nie je o ňom ani zmienka, aby mal byť jej súčasťou. Navyše musel by byť podpísaný aj žalobcom, čo splnené nebolo. Žalovaný nepreukázal, že by splátkový kalendár odovzdal žalovanému a kedy, súdu ho predložil len sám žalovaný, ktorý nevedel vysvetliť prečo nebol podpísaný žalobcom, keď už spomínané OP a ich dodatok podpísal aj žalobca. Preto nie je možné vylúčiť, že bol zhotovený až po uzavretí predmetnej zmluvy, teda bez zmluvného konsenzu oboch účastníkov zmluvy, dôkazné bremeno na preukázanie opaku bolo na žalovanom, ten však toto dôkazné bremeno neunesol.

1.5. Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 255 ods. 1 CSP.

2. Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Prešove rozsudkom sp. zn. 1Co/Csp/22/2022 zo dňa 8. 11. 2022 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti, t. j. okrem výroku o vylúčení veci na samostatné konanie, žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

2.1. Odvolací súd skonštatoval, že súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvej inštancie zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistení skutkového stavu. Na týchto správnych skutkových zisteniach súdu prvej inštancie sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania a nemožno mať pochybnosti ani o správnosti právneho posúdenia prejednávanej veci súdom prvej inštancie.

2.2. Na zdôraznenie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie reagujúc na odvolacie námietky uviedol, že treba súhlasiť so zisteniami súdu prvej inštancie spočívajúcimi v tom, že v predmetnej zmluve chýba adresa predávajúceho na uplatnenie reklamácie a sťažností, a taktiež chýba uvedenie konečnej splatnosti úveru, ako aj výšky a splatnosti mesačnej splátky (§ 4 ods. 2 písm. d), g), i) zákon o spotrebiteľských úveroch). Pokiaľ ide o tzv. splátkový kalendár, treba súhlasiť so závermi súdu prvej inštancie, že v tomto smere žalovaný neunesol dôkazné bremeno a nepredložil jednoznačný dôkaz o tom, že splátkový kalendár žalobcovi odovzdal a v tomto ohľade zostala argumentácia žalovaného len v polohe tvrdenia, pričom nestačí len konštatovanie toho, že pokiaľ žalobca platil splátky, musel dostať aj splátkový kalendár, pretože to je len formulácia domnienok zo strany žalovaného. Nepochybne bola však preukázaná absencia adresy predávajúceho na uplatnenie reklamácie a sťažnosti, a taktiež aj absencia konečnej splatnosti úveru ako obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorých absencia má (v zmysle vyššie uvedeného) za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť predmetného úveru, ako to správne zistil súd prvej inštancie. Neakceptoval odvoláciu argumentáciu žalovaného spočívajúcu v tom, že nie je možné do kúpnej/leasingovej zmluvy uviesť všetky náležitosti požadované zákonom so zreteľom na eventuálnu neprehľadnosť takéhoto dokumentu a postačí pokiaľ sú tieto náležitosti uvedené v obchodných podmienkach, ktoré sú súčasťou kúpnej/leasingovej zmluvy za situácie, že uvádzanie všetkých náležitostí, ktoré takáto zmluva by mala mať podľa právnych predpisov, by spôsobilo neprehľadnosť tejto zmluvy. Zdôraznil, že pokiaľ zákon stanovuje náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere (vrátane zmluvy, ktorá je predmetom tohto konania), tieto náležitosti uvedené v § 4 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch majú byť aj podľa vysloveného znenia zákona súčasťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere a nemožno ich zakotviť len do súvisiacich dokladov (obchodné podmienky), aj keď tieto sú formálne súčasťou spotrebiteľskej zmluvy. Nie je totiž vôbec preukázané, že žalobca ako spotrebiteľ bol s týmito obchodnými podmienkami oboznámený a nie je namieste so zreteľom na ochranu spotrebiteľa požadovať od spotrebiteľa, aby sa dôsledne vyznal v rozsiahlych súvisiacich materiáloch - obchodných podmienkach, nakoľko ide o laika. V skutočnosti by malo byť povinnosťou žalovaného - dodávateľa služby, aby všetky náležitosti, ktoré zmluva o spotrebiteľskom úvere má mať, tieto náležite do zmluvy aj uviedol a pri podpise zmluvy ich so spotrebiteľom prejednal.

3. Proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej ako „dovolateľ“) dovolanie, prípustnosť ktorého odôvodnil poukazom na ustanovenia § 420 písm. f) a § 421 písm. a) CSP .

3.1. Porušenie práva na spravodlivý proces podľa dovolateľa spočívalo v postupe odvolacieho súdu, ktorý nedostatočne odôvodnil napadnuté rozhodnutie. Odvolací súd neuviedol relevantné úvahy, na základe ktorých dospel k záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti vyslovenej vo výroku napadnutého rozsudku. Z napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu je zrejmé, že sa súd priklonil k argumentom žalobcu, neakceptoval skutkové a právne závery žalovaného uvedené v odvolaní, pričom dostatočne neobjasnil svoje úvahy a závery, na základe ktorých tak urobil. V napadnutom rozsudku sa odvolací súd napríklad vôbec nezaoberal námietkou žalovaného uvedenou v článku II. odvolania o nepravdivom tvrdení prvostupňového súdu uvedenom v odseku 44 odôvodnenia prvostupňového rozsudku, že v zmluve sa nenachádza ani zmienka o splátkovom kalendári, tvoriacom neoddeliteľnú súčasť zmluvy. Toto tvrdenie prvostupňového súdu nie je pravdivé. Informácia o tom, že splátkový kalendár je súčasťou dokumentu č. 3. ZMLUVA je výslovne uvedená na konci odseku Základné údaje o kúpe/lízingu, kde za ** je uvedená veta: „Dohoda o platbách nájomného (splátkový kalendár) je súčasťou lízingovej zmluvy.“ Odvolací súd neodôvodnil ani na základe čoho posúdil, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere nie je uvedená výška mesačnej splátky. Výška mesačnej splátky úveru je uvedená percentuálnym vyjadrením v piatom odseku zmluvy hodnotou 1,881 % z kúpnej ceny motorového vozidla bez DPH.

3.2. Dovolateľ tiež namietal dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP pričom právnu otázku vymedzil nasledovne: či náležitosti uvedené v § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. musia byť uvedené výlučne v zmluve a nie v obchodných podmienkach žalovaného, hoci zmluva a obchodné podmienky tvoria formálne jednu súčasť a sú teda považované za „neoddeliteľné“. Nesprávnosť právneho posúdenia odvolacieho súdu má spočívať v tom, že odvolací súd vyžaduje, aby náležitosti uvedené v § 4 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch boli uvedené výlučne v zmluve a nepripúšťa ich uvedenie v obchodných podmienkach žalovaného, iba ak pod sankciou bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru, a to napriek tomu, že žalobca tieto obchodné podmienky vrátane dodatku č. 1 k

nim súčasne so zmluvou dňa 17. 7. 2008 podpísal a obdržal ich rovnopis.

3.3. Poukázal na rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 3Cdo/146/2017, 4Cdo/9/2019, 4Cdo/187/2017, 5Cdo/132/2017, v ktorých bolo vyslovené, že zmluva o úvere nemusí byť uzatvorená v jedinom dokumente.

3.4. Nesprávnosť právneho posúdenia odvolacieho súdu podľa dovolateľa má spočívať aj v tom, že odvolací súd považoval za nedostatok zmluvy o spotrebiteľskom úvere, majúci za následok jeho bezúročnosť a bezpoplatkovosť, taktiež absenciu konečnej splatnosti úveru.

4. K dovolaniu sa vyjadril žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu a dovolanie žiadal odmietnuť alternatívne zamietnuť ako nedôvodné. Uplatnil si aj nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

5. Dovolateľ vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu uviedol, že jeho dovolanie spĺňa všetky zákonom predpísané náležitosti.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 424 CSP) a to oprávneným subjektom (§ 427 CSP), zastúpeným podľa § 429 ods. 1 CSP skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti, pričom zistil, že dovolanie je potrebné zamietnuť.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP

7. Žalovaný prípustnosť podaného dovolania vyvodzuje z § 420 písm. f) CSP a svoju argumentáciu o existencii vady v zmysle § 420 f) CSP založil na tvrdení o absencii riadneho odôvodnenia námietky žalovaného uvedenou v článku II. odvolania o nepravdivom tvrdení prvostupňového súdu uvedenom v odseku 44 odôvodnenia prvostupňového rozsudku, že v zmluve sa nenachádza ani zmienka o splátkovom kalendári, tvoriacom neoddeliteľnú súčasť zmluvy. Odvolací súd neodôvodnil ani na základe čoho posúdil, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere nie je uvedená výška mesačnej splátky.

8. Dovolací súd preto, vychádzajúc z obsahu dovolania, skúmal existenciu tzv. vady zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Ak totiž dovolanie z dovolacieho dôvodu uvedeného v § 420 CSP smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, potom existencia tohto dôvodu, t. j. existencia niektorej z väd uvedených v tomto ustanovení (spôsobujúcich tzv. zmätočnosť rozhodnutia) neznamena len splnenie podmienky prípustnosti dovolania, ale zakladá bez ďalšieho aj jeho dôvodnosť. Dovolací súd pristúpil k posúdeniu argumentačnej udržateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu z pohľadu, či napĺňa záruky garantujúce, že výkon spravodlivosti v danom prípade nie je arbitrárny (svojvoľný), teda takého práva strany sporu na odôvodnenie rozhodnutia, ktoré je imanentnou súčasťou práva na spravodlivý proces i práva na súdnu ochranu.

9. Ústavný súd Slovenskej republiky vo viacerých svojich rozhodnutiach, aktuálne napr. v uznesení sp. zn. III. ÚS 44/2022 zo dňa 27. januára 2022 uviedol, že arbitrárnosť sa v zásade môže prejavovať vo dvoch podobách. Procesná arbitrárnosť je hrubým alebo opakovaným porušením zásadných ustanovení právnych predpisov upravujúcich postup orgánu verejnej moci, hmotnoprávna (meritórna) arbitrárnosť sa prejavuje ako extrémny nesúlad medzi právnym základom pre rozhodovanie veci a závermi orgánu verejnej moci, ktoré sú vo vzťahu k tomuto právnemu základu neobhájiteľné všeobecne akceptovateľnými výkladovými postupmi (II. ÚS 576/2012). Z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že arbitrárnosť (i zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí) všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prejednávaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (napr. IV. ÚS 115/03). Pritom uvedené nedostatky musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide spravidla vtedy, ak sa zistí taká interpretácia a aplikácia právnej normy zo strany súdu,

ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

10. Dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 393 ods. 2 CSP a § 220 ods. 2 CSP z hľadiska formálnej štruktúry a obsahuje aj zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok. Z odôvodnenia vyplýva, že odvolací súd sa v bode 44, 46 a 47 svojho rozsudku vypořiadal aj so splátkovým kalendárom. Záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti zmluvy však založil na tom, že všetky relevantné náležitosti zmluvy musia byť preukázateľne známe spotrebiteľovi pred podpisom zmluvy. To znamená, že ak sú aj včlenené do obchodných podmienok, v zmluve musí byť odkaz, kde sa konkrétne náležitosti v obchodných podmienkach nachádzajú, a to s uvedením konkrétneho bodu (viď bod 42 rozsudku súdu prvej inštancie, s ktorým sa odvolací súd plne stotožnil).

10.1. Pre záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti zmluvy je postačujúca absencia jednej z náležitostí uvedenej v § 4 ods. 2 písm. a), b), d) až j), k), l) zákon o spotrebiteľských úveroch. Z bodu 43 odvolacieho rozsudku vyplýva, že záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti zmluvy vyvodil z absencie adresy predávajúceho na uplatnenie reklamácie a sťažnosti (§ 4 ods. 2 písm. d) zákon o spotrebiteľských úveroch), preto nebolo potrebné, aby sa zaoberal osobitne ostatnými náležitosťami zmluvy, ktoré boli sporné (teda splátkovým kalendárom resp. výškou mesačnej splátky).

11. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, pričom to rozhodne nie je tento prípad. Dovolací súd z dôvodov vyššie uvedených vadu podľa § 420 písm. f) CSP nezistil.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 CSP všeobecne

12. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

13. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP). Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP).

14. Na to, aby dovolací súd mohol pristúpiť k meritórnemu dovolaciemu prieskumu rozhodnutia odvolacieho súdu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci, musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v § 431 až § 435 CSP.

14.1. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnú (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou dovolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnú otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej neviedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi

posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom).

15. Pre záver o tom, že ide o právnu otázku, kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej a pre posúdenie prípustnosti dovolania, nie je rozhodujúci subjektívny názor sporovej strany, že daná právna otázka môže byť pre ňu rozhodujúca. Právna otázka, ktorú má dovolací súd vo svojom rozhodnutí riešiť, musí byť rozhodujúca pre rozhodnutie vo veci samej. To znamená, že dovolací súd nemôže riešiť hypotetické otázky, ktoré nemajú, resp. v ďalšom konaní nemôžu mať vplyv na meritórne rozhodnutie, a ani otázky, ktoré vôbec nesúvisia s rozhodovaným sporom. Sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu niektorého problému, významovo nezodpovedajú kritériu vymedzenia dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 CSP.

15.1. Vo vzťahu k prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP dovolací súd uvádza, že toto ustanovenie dopadá len na také právne otázky, ktoré odvolací súd riešil, t. j. vysvetlil jej podstatu a uviedol súvisiace právne úvahy spolu s dôvodmi, pre ktoré zvolil práve riešenie, na ktorom založil svoje rozhodnutie a svojim rozhodnutím sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a) CSP).

K dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP

16. Dovolateľ poukázal na rozhodnutia odvolacieho súdu sp. zn. 3Cdo/146/2017, 4Cdo/9/2019, 4Cdo/187/2017, 5Cdo/132/2017, v ktorých bolo vyslovené, že zmluva o úvere nemusí byť uzatvorená v jedinom dokumente.

16.1. Dovolací súd opätovne zdôrazňuje, že súdy v základnom konaní svoje rozhodnutie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru založili na absencii adresy predávajúceho na uplatnenie reklamácie a sťažnosti (§ 4 ods. 2 písm. d) zákon o spotrebiteľských úveroch). Táto náležitosť nebola uvedená v zmluve ani odkazom na konkrétne ustanovenie obchodných podmienok, kde sa nachádza. Pre preukázanie naplnenia podmienky podľa (§ 4 ods. 2 písm. d) zákon o spotrebiteľských úveroch) nebolo pre súdy postačujúce, že uvedená adresa sa nachádzala v bode 5 písm. c) Dodatku č. 1 k Obchodným podmienkam, hoc aj spotrebiteľom podpísaným. Odvolací súd teda pripustil možnosť, že relevantné náležitosti zmluvy môžu byť uvedené v rôznych dokumentoch v súlade s ustálenou súdnou praxou odvolacieho súdu, ale dodávateľ musí preukázať, že s nimi vopred (pred podpisom zmluvy) spotrebiteľa konkrétne oboznámil, čo sa v danom prípade nestalo. Totožne uvedené platí aj pre splatnosť mesačnej splátky (bod 4 písm. c) obchodných podmienok).

17. Dovolací súd uzatvára, že nastolenú právnu otázku odvolací súd riešil v súlade s judikatúrou odvolacieho súdu, preto k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP nedošlo. Dovolací súd sa už nezaoberal druhou právnou otázkou týkajúcou sa konečnej splatnosti úveru, pretože samotná absencia adresy predávajúceho na uplatnenie reklamácie a sťažnosti mala za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť zmluvy, tzn. že riešenie tejto inej právnej otázky by bolo iba v rovine akademickej, ktorá by bola pre rozhodnutie v danej veci bez relevance.

18. Z vyššie uvedeného vyplýva, že dovolanie dovolateľa nie je dôvodné, a preto ho dovolací súd podľa ustanovenia § 448 CSP zamietol.

19. Dovolací súd rozhodol o trovách dovolacieho konania podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP. Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobca mal plný úspech vo veci, dovolací súd mu tak priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania v celom rozsahu.

20. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.